

Discurs en la Llotja de la Seda

19 de maig de 1921

Poble valencià:

Este acte que estem ací celebrant és el complement, és el final de tots els honors que m'heu tributat. Ja no podeu donar-me més. És impossible que València demostre més el seu amor cap a mi, ni en una forma més pràctica, més eloqüent i més bella.

Jo no puc més que dedicar la resta de la meua existència a treballar per València i a escriure llibres i llibres que tant de bo arriben a exterioritzar davant els ulls del món la bellesa d'esta terra valenciana i l'agraïment que sent cap a ella.

Compreneu vosaltres l'estat del meu ànim.

Jo, encara que sembla immodèstia, en el curs de la meua vida he rebut alguns afalacs, he rebut alguns honors; però els he rebut en països que, encara que m'inspiraven una gran gratitud, eren països completament nous per a mi; eren països que no representaven res en la història; països que no representaven res en el meu passat.

Ara imagineu quina serà la meua emoció en vore'm rebut a la meitat del camí de la meua vida d'esta manera; ací, en este edifici, que pot dir-se que és el primer edifici que he conegut al vindre a la vida; al vore'm rebut ací, al costat de la plaça del Mercat, en la qual he passat la meua infantesa, en el cor de València, d'esta València que és la ciutat que m'ha acompanyat constantment en totes les meues peregrinacions, i que és la que he vist sempre en la meua imaginació; és més —perquè ha arribat l'hora de la franquesa—, València, que si en algun moment va poder haver-me produït algun dolor i alguna pena, mai, mai, mai m'ha inspirat cap queixa d'amargor, perquè jo sabia que València era la mare i esta algunes vegades fa com que s'enfada amb el seu fill, però després el perdona i l'acaricia.

Jo, senyors, com a artista i com a escriptor, celebre que este acte es verifique ací, en el que podríem dir el Partenó del poble valencià: en esta Llotja que ens parla del que va ser la terra valenciana en els temps en què la seua marina mercant i la de guerra dominaven al Mediterrani, portant la bandera de València fins a les batalles navals que es desenvolupaven davant de Bizanci; esta Llotja de la Seda que es repetix a Barcelona, que es repetix a Mallorca, que es repetix a Tarragona, però com es repeteixen les segones proves d'un original bellíssim, perquè cap de les llotges de la Corona d'Aragó es pot comparar amb esta tan bella, egrègia i gallarda, com este saló que estem ocupant en estos moments.

Jo, senyors, sent molt espanyol, no oblide que soc valencià, que he de ser molt valencià. Jo crec que tant més gran serà la pàtria com més grans fem les regions que la formen.

Jo voldria tindre un poder immens, però ja que no el tinc, el té la col·lectivitat, tot el poble valencià que va encaminat a aconseguir que València arribe a ser la primera regió d'Espanya. Tenim els materials per a ser-ho. El nostre poble és un dels més laboriosos, més intel·ligents i d'imaginació més viva que es coneixen. Sorgix de nosaltres una contínua floració, no sols d'artistes, sinó d'homes de geni, d'homes d'estudi, d'homes que treballen, d'homes d'intel·ligència. Què ens falta a nosaltres? Tindre simplement l'esperit tolerant, grandios, sublim que té, per exemple, la democràcia dels Estats Units, on cada home podrà tindre a l'interior de la seua consciència les idees que considere més justes, però a part d'estes idees internes, per a tot allò que és comú i que és nacional, tots s'ajunten per a una obra magna.

Jo he de dir-vos que soc valencià, que seré sempre valencià, que qui ho siga, tinga les idees que tinga, serà per a mi un germà.

Jo demane igualment a tots els valencians que quan em vegem, vegem en mi a un germà també.

Els que estimem la nostra pàtria xica, estimem també a la nostra pàtria gran.

Treballem per València, esforcem-nos per a fer que progresse, per a fer que siga cada vegada més gran.

Jo puc dir-vos, que encara que no estiga ací, encara que córrega pel món, València no perdrà res amb això, perquè allà on jo vaja aniré difonent i propagant les glòries d'este país.

Abans la meua imaginació, en uns certs moments de nostàlgia, em feia vore la Llotja, el Micalet, em feia vore l'horta somrient, em feia vore la nostra costa d'arena daurada i amb la seua triple fila d'ones plenes d'espuma. Veia València pertot arreu en la meua imaginació. Ara la voré millor encara. Porte un talismà amb mi. Porte esta medalla que m'heu donat i que m'acompanyarà en tots els meus viatges i en els instants de nostàlgia em bastarà mirar-la com una imatge santa per a vore a València en tot moment.